

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E
cu privire la recurs

învinuirea lui

Dmitrii Burguji
(art. 352 alin. (1) Cod penal)

*(Dosarul nr. Ira-838/23
Nr. PIGD 1-15203214-01-Ira-29052023)*

Recurs depus până la 01 septembrie 2023 și admis în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP; Restituirea bunurilor și încasarea suplimentară a întregii valoare a acestora în beneficiul părții vătămate este eronată, deoarece ar reprezenta o dublă încasare.

06 august 2026

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Veniamin Chihai

Instanța de apel: Oxana Robu, Igor Mânăscuță, Marcel Juganari, Silvia
Cecan, Sergiu Daguța, Silvia Gîrbu

Instanța de recurs: Iurie Diaconu, Victor Boico, Liliana Catan, Iurie
Bejenaru, Nicolae Craiu

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Dmitrii Burguji,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,

Vladislav Gribincea,

Leonid Chirtoacă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. Dmitrii Burguji s-a născut în anul 1989 în or. Chișinău. El a fost învinuit în baza art. 352 alin. (1) Cod penal (samavolnicie). Dmitrii Burguji a fost apărut de avocatul Nicolae Leșan.

2. Dmitrii Burguji a fost învinuit că, la 01 octombrie 2015, evitând organele judiciare, sub pretextul că Daniel Iușan are datorii față de el, și-a restabilit independent drepturile sale asupra bunurilor care aparțin cu drept de proprietate ultimului și anume: un aparat de spălat automobile de presiune înaltă de model „Idrobase”, la preț de 29.925 de lei; pistol pentru curățarea chimică a automobilelor cu denumire HCL-01-A, la preț de 1.609 de lei; butoi de masă plastică cu carcasă de metal cu volumul de 1250 litri, la preț de 3.700 de lei; butoi de masă plastică cu volumul de 250 litri, la preț de 1.380 de lei; generator de spumă din inox de model AISI 304, V2A cu volumul de 24 litri, la preț de 8.751 de lei; aspirator profesional de model AS 59P/IK, la preț de 17.000 de lei; televizor de model „Samsung”, la preț de 1.000 de lei; aparat de cafea de marca „Nescafe”, la preț de 20.000 de lei; pistol cu aer cu furtun, lungimea de 20 m, la preț de 350 de lei; geantă din piele de culoare neagră la preț de 600 de lei; buletin de identitate eliberat pe numele lui Iușan Daniel; patru covorașe pentru automobile, la preț total de 4.000 de lei; două covorașe pentru scaune la automobil, la preț total de 600 de lei; masă din plastic cu patru scaune, la preț total de 3.000 de lei; pat la preț de 800 de lei; mobilier la preț total de 1.000 de lei; set de instrumente, la preț total de 2.000 de lei; set de lanțuri pentru roți, la preț de 600 de lei, bunuri care erau depozitate în încăperea situată în mun. Chișinău. El i-a cauzat lui Daniel Iușan o daună materială de 96.315 de lei.

3. În cadrul urmăririi penale, partea vătămată Daniel Iușan a înaintat acțiunea civilă. El a solicitat încasarea prejudiciului material în mărime de 96.315 de lei de la Dmitrii Burguji, deoarece ultimul, samavolnic a însușit bunurile ce-i aparțin menționate în paragraful precedent (f.d. 12, vol. I).

4. La demersul apărării, instanța a dispus la 19 octombrie 2017 efectuarea unei expertize merceologice (f.d. 232, vol. I). Potrivit Raportului de expertiză judiciară din 18 septembrie 2018, valoarea restantă și valoarea posibilelor vânzări a fiecărui articol, set, în parte, ținând cont de uzură, la momentul efectuării expertizei constituie suma de 48.622 de lei (f.d. 2-11, vol. II).

5. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură generală. Prin [sentința](#) Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 25 iunie 2019, procesul penal în privința lui Dmitrii Burguji a fost încetat din motiv că fapta constituie contravenția prevăzută de art. 335 Cod contravențional. Burguji a fost recunoscut vinovat în baza art. 335 Cod contravențional, iar procesul contravențional a fost încetat, în legătură cu intervenirea prescripției. Acțiunea civilă înaintată de Daniel Iușan a fost admisă în principiu. Instanța a dispus ca corpurile delictelor, aflate în camera de păstrare a corpurilor delictelor a IP Rîșcani a DP mun. Chișinău, să fie restituite părții vătămate. Instanța a constatat că dauna materială cauzată părții vătămate, în sumă totală de 48.622 de lei, nu atinge pragul valoric minim cerut de lege pentru a fi calificat drept prejudiciu în „proporții mari”. Valoarea prejudiciului și dinamica acțiunilor inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de samavolnicie. Instanța a mai reținut că partea vătămată nu și-a concretizat cuantumul prejudiciului cauzat în urma efectuării raportului de expertiză din 18 septembrie 2018, nu s-a prezentat la ședințele de judecată și nu prezentat probe convingătoare privind prejudiciul cauzat în mărime de 96.315 lei.

6. La 09 iulie 2019, avocatul Nicolae Leșan, în numele inculpatului, a depus apel. El a solicitat ca Burduji să fie achitat, precum și să se constate lipsa în acțiunile sale a contravenției prevăzute de art. 335 Cod Contravențional.

7. La 16 septembrie 2020, [Curtea de Apel Chișinău](#) a admis apelul, a casat total sentința și a pronunțat o hotărâre nouă de încetare a procesului pornit în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta constituie contravenție. Dmitrii Burguji a fost recunoscut vinovat în baza art. 335 Cod contravențional. Procesul contravențional a fost încetat din motivul expirării termenului de prescripție. Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Daniel Iușan a fost admisă în principiu. Instanța de apel a decis restituirea corpurilor delictelor lui Daniel Iușan. Instanța a reexaminat cauza, deoarece instanța de fond a constatat incorect faptele, iar circumstanțele de fapt incriminate nu corespund nemijlocit circumstanțelor în care fapta infracțională a fost comisă.

8. La 10 noiembrie 2020, avocatul Nicolae Leșan, în numele inculpatului, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. El a solicitat casarea deciziei și a sentinței și adoptarea unei hotărâri de achitare.

9. La 16 decembrie 2020, avocatul Sorin Tighinean, în numele lui Daniel Iușan, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) Cod de procedură penală. El a solicitat casarea parțială a deciziei în latura civilă și adoptarea unei hotărâri prin care acțiunea civilă să fie admisă, cu încasarea prejudiciului în sumă de 48.622 de lei.

10. La 13 septembrie 2021, [Curtea Supremă de Justiție](#) a respins ca inadmisibil recursul declarat de avocatul Nicolae Leșan. Recursul avocatului Sorin Tighinean a fost admis. Decizia instanței de apel a fost casată în latura civilă, cu trimiterea la rejudecare în această parte. În rest, dispozițiile deciziei au fost menținute. Instanța a apreciat că soluția cu privire la soluționarea acțiunii civile este neîntemeiată. În

speță nu s-au stabilit care sunt temeiurile ce au stat la baza concluziei instanței de apel de constatare a cazului excepțional ce face imposibil stabilirea exactă a prejudiciului material. Raportul de expertiză judiciară din 18 septembrie 2018 (f.d. 2-11, vol. II), atestă că lui Daniel Iușan i-a fost cauzat un prejudiciu de 48.622 de lei, prin fapta comisă de către Burguji.

11. La 25 octombrie 2022, [Curtea de Apel Chișinău](#) a casat sentința în latura civilă și a pronunțat o hotărâre nouă. Acțiunea civilă înaintată de Daniel Iușan a fost admisă în parte. Prima instanță urma să dispună încasarea prejudiciului cauzat prin comiterea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional. Raportul de expertiză judiciară stabilește exact suma prejudiciului material cauzat, în urma analizei prețurilor reale ale bunurilor indicate în rechizitoriu după formă și gradul de uzură. În beneficiul părții vătămate s-a încasat prejudiciul material în mărime de 48.622 de lei. Instanța a conchis că partea vătămată Iușan Daniel a fost recunoscut în calitate de parte civilă. El a solicitat încasarea prejudiciului material de la Burguji în mărime de 96.315 lei. Potrivit art. 383 alin. (2) Cod contravențional, victima are dreptul la repararea prejudiciului. Potrivit raportului de expertiză judiciară din 18 septembrie 2018, daună materială cauzată constituie 48.622 de lei și este constituită din: televizor Samsung model CK-20C8XR - 750 de lei; aparat de cafea Nescafe - 10.500 de lei; aspirator Ghibli model AS 59 P - 8160 de lei; cuva aspiratorului - 100 de lei; vase goale vol. 1,5l, 3 buc - 60 de lei; mobilier pentru grădină - 1.800 de lei, în sumă totală de 21.370 de lei; generator de spumă din inox, model INA248, nr. 0060213, produs în Italia, anul fabricării 2011, 6.126 de lei; aparat de spălat automobilele de presiune înaltă model „Idrobace”, 18.486 de lei; setul de lanțuri pentru roți la autoturisme - 450 de lei; pistolul pentru curățarea chimică a automobilelor - 1.402 de lei; ciocan cu mâner din lemn - 81 de lei; ciocan cu mâner din metal acoperit cu plastic - 114 de lei; două pistolete de aer - 324 de lei; două șurubelnițe, în starea prezentată constituie 36 de lei; cheie din metal - 62 de lei; clește din metal cu mâner din plastic, în starea prezentată constituie - 72 de lei; clește din metal - 99 de lei (f.d. 1-11, vol. II). Prejudiciul material cauzat nu a fost restituit până la momentul examinării cauzei în apel. Legătura dintre contravenția comisă și cuantumul pretențiilor a fost demonstrată. Decizia motivată a fost pronunțată la 06 decembrie 2022.

12. La 29 decembrie 2022, avocatul Nicolae Leșan, în numele inculpatului, a depus recurs. El nu invocă un temei concret de recurs. Recurentul critică decizia instanței de apel care s-a bazat pe decizia Curții Supreme de Justiție din 13 septembrie 2021, care a dispus trimiterea cauzei la rejudecare în partea acțiunii civile. Instanța de apel a dispus două măsuri reparatorii incompatibile pentru același prejudiciu, încasarea prejudiciului material în sumă de 48.622 de lei și restituirea bunurilor recunoscute ca corp delict și care se dețineau în camera de păstrare. Cumularea acestor măsuri conduce la dubla reparare a aceluiași prejudiciu.

13. Urmărirea penală a fost pornită la 07 octombrie 2015 și terminată la 30 noiembrie 2015. Prima instanță a examinat cauza în perioada 22 februarie 2016 –

25 iunie 2019. Instanța de apel a examinat cauza între 18 mai - 16 septembrie 2020 și 04 noiembrie 2021 - 25 octombrie 2022. Instanța de recurs a examinat cauza între 30 noiembrie 2020 și 13 septembrie 2021. Dosarul a ajuns în instanța de recurs la 29 mai 2023.

14. La 29 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs, însă nu a fost depusă nici o referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

15. Partea relevantă a art. 219 Cod de procedură penală este următoarea:

„(2) Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin:

- 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală;
- 2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum și repararea bunurilor deteriorate;
- 3) compensarea venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală;
- 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale.”

16. Articolul 387 alin. (1) Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(1) O dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

17. Articolul 1998 alin. (1) Cod Civil prevede că:

„(1) Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune”.

18. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

- 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 25 octombrie 2022, iar decizia motivată - la 06 decembrie 2022. Recursul a fost depus la 29 decembrie

2022. Având în vedere termenul legal de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, recursul este depus în termen.

20. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85).

21. Totuși, dacă argumentele invocate în recurs sunt suficiente pentru admiterea recursului, în motivarea deciziei sale, Curtea Supremă de Justiție poate invoca argumente suplimentare, pentru a ușura înțelegerea hotărârii sale și a contribui la rolul său principal - asigurarea interpretării și aplicării uniforme a legislației în sistemul de justiție. Anterior, Curtea Supremă de Justiție a dispus rejudecarea cauzei și, prin urmare, ea nu poate fi trimisă din nou la rejudecare (încheierea nr. [1ra-1750/2023](#), § 36, [1ra-64/2024](#), § 61). Ea poate doar să soluționeze cauza irevocabil.

22. Recurentul invocă deficiențe de motivare a deciziei instanței de apel. El consideră eronată soluția de încasare de la Dmitrii Burguji a prejudiciului material în mărime de 48.622 de lei, sumă ce reprezintă valoarea bunurilor restituite părții vătămate, și, în același timp, restituirea acestor bunuri. Având în vedere motivele invocate, recursul va fi examinat prin prisma temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023. Acesta se referă la carențe de motivare sau la erori grave de fapt, care au afectat soluția instanței.

23. Curtea Supremă de Justiție a explicat sensul temeiului de recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală în decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 100). Acest temei include cinci situații distincte. Recurentul nu este de acord cu soluționarea cauzei în latura civilă, prin care s-a dispus două măsuri reparatorii pentru același prejudiciu.

24. Completul notează că efectuarea expertizei merceologice a fost dispusă de instanța de fond la demersul părții apărării (a se vedea para. 4). Raportul de expertiză din 18 septembrie 2018 (f.d. 2-11, vol. II), a fost examinat în cadrul cercetării judecătorești și valorificat la calificarea juridică a faptei. El confirmă valoarea bunurilor la data examinării acestora. Partea vătămată nu a obiectat în privința acestui mijloc de probă, nu a solicitat audierea experților, sau efectuarea unei expertize suplimentare.

25. Dmitrii Burguji a fost găsit vinovat în baza art. 335 Cod contravențional, iar procesul contravențional a fost încetat pe motivul expirării termenului de prescripție. Potrivit art. 383 alin. (2) Cod contravențional, victima are dreptul la repararea prejudiciului.

26. Recurentul obiectează asupra întinderii prejudiciului material. Daniel Iușan a solicitat încasarea prejudiciului material de 96.315 de lei. El a invocat că Dmitrii Burguji samavolnic a însușit bunurile ce-i aparțin (vezi para. 3). Instanțele

inferioare au constatat că suma de 48.622 de lei reprezintă valoarea bunurilor la data efectuării expertizei judiciare (18 septembrie 2018). Aceste bunuri aparțin cu drept de proprietate părții vătămate. Ele au fost ridicate de la Burguji, iar prin ordonanța din 27 octombrie 2015 (f.d.53, vol. I), au fost transmise în camera de păstrare a corpurilor delict, până la pronunțarea unei hotărâri definitive. Prin decizia definitivă a Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2020, a fost dispusă restituirea bunurilor către partea vătămată.

27. Potrivit alin. (1) art. 205 Cod civil, repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire). Instanța de judecată a dispus restituirea bunurilor luate de la partea civilă. În situația în care bunurile urmau a fi restituite părții vătămate, soluția Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2022, de a încasa suplimentar din contul lui Dmitrii Burguji întreaga valoare a acestora este eronată, deoarece ar reprezenta o dublă încasare.

28. Instanța nu exclude că bunurile lui Daniel Iușan au pierdut în valoare între ziua comiterii contravenției și ziua ridicării lor de către poliție. De asemenea, instanța nu exclude că Iușan putea suferi un alt prejudiciu ca urmare a păstrării corpurilor delict la poliție până la prima decizie a curții de apel. Totuși, probe și calcule în acest sens nu au fost prezentate instanței de judecată. În asemenea circumstanțe, instanța judecătorească, după ce a dispus restituirea către partea vătămată a corpurilor delict, nu putea decât să respingă acțiunea civilă.

29. Soluția din această decizie nu este contrară deciziei Curții Supreme de Justiție din 13 septembrie 2021. Acea decizie pleca de la prezumția că partea civilă va examina corpurile delict primite și va solicita în eventual diferența valorii bunurilor luate la comiterea infracțiunii și primite ulterior. Partea civilă nu a făcut acest lucru, iar fără această clarificare nu pot fi acordate despăgubirile solicitate. Partea vătămată nu este lipsită de dreptul de a solicita repararea prejudiciului de la persoana vinovată în ordinea procedurii civile.

30. Din motivele expuse supra, în conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de avocatul Nicolae Leșan, casează decizia Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2022;

Pronunță o nouă hotărâre prin care respinge acțiunea civilă intentată de Daniel Iușan.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Vladislav Gribincea

Digitally signed by Chirtoacă Leonid

Date: 2026.08.07 17:18:06 EEST

Reason: MoldSign Signature

Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Leonid Chirtoacă